

Mishnah Gittin, chapter 8

משנה גיטין פרק ח

(1) If one throws a *get* to his wife and she is in her house or in her courtyard [her house or courtyard of נכסי מלוג — possessions which she owned before she was married and thus, maintains her ownership even after her marriage], she is thereby divorced [the *get* does not have to actually reach her hand]. If he threw it to her in his house or in his courtyard, even if it [the *get*] is in bed with her [since it is in his house, she did not take possession of it and therefore,] she is not divorced. [If he threw it] into her lap or into her basket [since the husband is not particular about the place occupied by her dress and basket, they are considered as having been lent to her and is thus, her domain], she is [therefore,] divorced.

(2) If he said to her: Take this loan document, or [if it was on his back and he turned around, and] she finds it behind him and she reads it and behold, it is her *get*, it is not a [valid] *get* until he tells her outright: Here is your *get*. [Once he does so, however, it is a valid *get* since the action of his turning his back to her is considered as though giving her the *get*.] If he put it into her hand while she was asleep, and when she awoke she read it and found it was her *get*, it is not a valid *get* until he tells her: Here is your *get*. If she was standing in a public domain and he threw it to her: If it landed nearer to her [i.e., if she has the ability

רבנו עובדיה מברטנורא

א הזורק. הרי זו מגורשת. דכתיב (דברים כ"ד) ונתן בידה, ומדלא כתיב ובידה ינתנו, משמע ונתן מכל מקום. בין בחצרה בין בגנה בין בקרפיה. והוא שתהא עומדת בצד ביתה או בצד חצרה: **קלתה.** כלי שהנשים נותנות בו מטה ומחטין: **הרי זו מגורשת.** ואפילו היא בתוך ביתו. דמקום חיקה וקלתה קנוי לה, שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה(ה) ולא על מקום קלתה: **ב או שמצאתו מאחוריו.** שהיה הגט על גבו ועקם גבו לה כדי שתטלנו: **אינו גט עד שיאמר טלי גטך.** ולכי אמר טלי גטך מיתהתהו גט. אבל אם היה הגט על גבי קרקע, או על גבו או בגופו ולא עקם גבו או לא המציא גופו לה כדי שתטלנו, אפילו אמר טלי גטך אינו גט: **קוראה והרי היא גיטה.** כשהיא קוראה בו רואה שהיא גטה: **קרוב לה מגורשת, קרוב לו אינה מגורשת.** כל שהיא יכולה לשמרו והוא אינו יכול לשמרו, זהו קרוב לה. וכל שהיא אינה יכולה לשמרו והוא יכול לשמרו זהו קרוב לו. שניהם יכולים

to guard it while he does not, this is considered being nearer to her], then she is divorced; if it is nearer to him, she is not divorced; if it lands midway [i.e., if they can both guard it, or if they both cannot guard it], she is divorced and not divorced [in order to remarry he should give it to her again]. (3) So, too, in regard to *kiddushin* [if he threw her money to become betrothed

to him,] and so, too, regarding a debt. If his creditor said to him: Throw me my debt [in accordance with the rules of a *get*] and he threw it [and then, it got lost]: If it lands nearer to the lender, it becomes the property of the lender; if it lands nearer to the borrower, he is still liable [for the debt]; if it lands midway [between the two], they divide [if he had said: Throw me the money and be absolved from the loan and he did not add: In accordance with the rules of a *get*, he would be absolved from the loan, in any case]. If she was standing on the rooftop [of her own property] and he threw it up to her, as soon as it reaches the airspace of the roof [i.e., within three handbreadths of the floor of the roof, it is considered as though having landed and] she is divorced. If he was above [on the roof] and she was below and he threw it up to her, [onto her property which had fencing rising higher than the roof], once it leaves the airspace of the roof [entering into the enclosure of her yard] even if [subsequently,] became erased [through rain] or was burned [in a fire], she is divorced [the principle here being, that once it entered the enclosed airspace of the yard, it is considered as though having landed and thus, she becomes divorced at that time, provided that the fire did not exist

רבנו עובדיה מברטנורא

לשמרו או שניהם אינם יכולים לשמרו, זהו מחצה על מחצה. ולענין פסק הלכה אינה מגורשת עד שיגיע גט לידה או לרשותה: **ג אמר לו בעל חובו זרוק לי חובי.** בגמרא מוקמינן לה באומר זרוק לי חובי בתורת גטין, דכיון דא"ל הכי הוה ליה לחוב זה דין גט, ואם זרק אותו הלוח קרוב למלוח ואבד, זכה הלוח ואינו חייב לשלם. ואם קרוב ללוח, הלוח חייב וכו'. אבל אם אמר לו זרוק לי חובי והפטר, מכיון שזרקו לו בכל ענין, פטור: **לאויר הגג.** לפחות משלשה סמוך לקרקעית הגג, דכלבוד דמי: **מרשות הגג.** יצא ממחיצת הגג ונכנס לתוך מחיצת המקום שהיא עומדת בו: **או נשרף הרי זו מגורשת.** והוא שקדמה זריקת הגט בחצר קודם שתהא הרליקה באויר החצר. שאם היתה

מגורשת. קרוב לו, אינה מגורשת. מחצה על מחצה, מגורשת ואינה מגורשת: **ג וכן לענין קדושין.** וכן לענין החוב. אמר לו בעל חובו, זרוק לי חובי וזרקו לו, קרוב למלוח, זכה הלוח. קרוב ללוח, הלוח חייב. מחצה על מחצה, שניהם יחלקו. היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה, כיון שהגיע לאויר הגג, הרי זו מגורשת. הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה, כיון שיצא מרשות הגג, נמחק או נשרף,

when her husband threw it; that would be considered as if having thrown it directly into the fire].

(4) Bet Shammai say: One may divorce his wife with an old *get*, but Bet Hillel forbid. And what is considered an old *get*? Any *get* where he was alone with her after it was written. [Bet Hillel was concerned that if he would be permitted to use this *get* after having had relations with her, the date on the

get would reflect the time it had been written and the children born from those relations would be rumored to having been born out of wedlock.]

(5) If he [was in Babylonia and] wrote the date in the name of a reign of an unworthy government [i.e., Rome, or], in the name of the government of Media, in the name of the government of Greece, by the building of the Temple, by the destruction of the Temple [the Rabbis instituted that the date of the divorce document should reflect the date of the local, reigning monarchy]; if he [the scribe] was in the East and he wrote [that it was being written] in the West, [or if the scribe was] in the West and he wrote [that it was being written] in the East, [if she remarries on the basis of such a *get*] she leaves this one and that one and she needs a *get* from this one and that one; and she has no claim for her *ketubah*, for usufruct, for maintenance, for compensation [for usufruct property which she brought to her husband upon their marriage and which he used until they completely wore out], neither from this one nor from that one. If she took from

רבנו עובדיה מברטנורא

הדליקה בחצר תחלה, מעיקרא לשריפה קאזיל ואינה מגורשת: **ד בגט ישן**. שכתב לגרש את אשתו ואחר שנכתב הגט נתייחד עמה. ב"ש סברי לא אמרינן גזירה שמא יאמרו גטה קודם לבנה שמא ישהה את הגט שנה או שנתיים בין כתיבה לנתינה ויהיו לה בנים ממנו בתוך זמן זה ואח"כ יגרשנה בו וכשיראו זמן הגט קודם ללידת הבן יהיו סבורים שנתן לה גט משעת כתיבה והווי פגם שיאמרו מן הפנויה נולד. ופסק ההלכה לא יגרש אדם את אשתו בגט ישן. ואם גירש והלך הבעל למדינה אחרת, תנשא בו לכתחלה: **ה כתב לשם מלכות שאינה הוגנת**. אם היה בבבל וכתב לחשבון שנות מלכות אדום, שאין להם מלכות במקום כתיבת הגט, תצא מזה ומזה. ונקראת מלכות [אדום] מלכות שאינה הוגנת שאין לה לא כתב ולא לשון: **או שכתב לשם מלכות מדי**. לפי שצריך לכתוב לשם המלכות של מדינה שהגט נכתב בה, משום שלום מלכות, שיאמרו חשובים אנו בעיניהם שכותבים

הרי זו מגרשת: **ד בית שמאי אומרים**, פוטר אדם את אשתו בגט ישן. ובית הלל אוסרין. ואיזהו גט ישן, כל שנתייחד עמה אחר שכתבו לה: **ה כתב לשום מלכות אחרת**, לשום מלכות מדי, לשום מלכות יון, לבנין הבית, לחרבן הבית, היה במזרח וכתב במערב, במערב וכתב במזרח, תצא מזה ומזה, וצריכה גט מזה ומזה, ואין לה לא כתבה ולא פרות ולא מזונות ולא בלאות, לא על זה ולא על זה. אם נטלה מזה ומזה,

this one or from that one, she must return it. Her child born from either of them is a *mamzer* [by Biblical law, if begotten by the second husband. Since this Mishnah follows the opinion of Rabbi Meir who maintains that if one deviates from the text proscribed by the Rabbis, the *get* is totally void and thus she was really still married to the first; and a *mamzer* by Rabbinical law, if the child was fathered by the first husband who resumed living with her, since the Rabbis required a *get* from the second husband]. Neither of them [if they are priests] may defile themselves for her. Neither of them has a right to her finds, or to the work of her hands or to annul her vows. If she was the daughter of an Israelite, she is disqualified from marrying a priest; [if she was] the daughter of a Levite, [she becomes disqualified] from [eating] tithes [if she was] the daughter of a priest [she becomes disqualified] from [eating] *terumah*. And neither the heirs of this one nor of that one inherit her *ketubah*. And if they died, the brothers of the first husband and of the second husband perform *halitzah*, but do not contract levirate marriage. If he changed his name or her name, the name of his city or the name of her city [i.e., he wrote the incorrect name and she remarried based on such a *get*, the *get* is void by Biblical law and], she leaves this one and that one and all these penalties apply to her.

(6) If any of the [fifteen] prohibited [female] relatives concerning whom it was said that their rivals are permitted to marry [without *halitzah*, i.e., if Reuvein's daughter, Rahel was married to his brother, Shimon who had yet another wife Leah and he, Shimon, died childless, then, just as his daughter, Rahel is exempt from levirate marriage to her father, so, too, is her rival fellow-wife, Leah also

רבנו עובדיה מברטנורא

שטרותיהם בשמינו: תצא מזה ומזה. אם נשאת בגט זה תצא מן הראשון ומן השני: ואין לה לא פירות ולא בלאות וכו'. כולה מתניתין מפרשה ביבמות פרק האשה רבה: והולד ממזר מזה ומזה. מתניתין ר"מ היא דאמר כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגטין הולד ממזר. ואינה הלכה: ו כל העריות שאמרו צרותיהן מותרות. חמש עשרה עריות שאמרו חכמים שצרותיהן מותרות

תחזיר. והולד ממזר מזה ומזה, ולא זה וזה מטמאין לה, ולא זה וזה זכאין לא במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפרת נדריה. היתה בת ישראל, נפסלת מן הכהנה. בת לוי, מן המעשר. בת כהן, מן התרומה. ואין יורשיו של זה ויורשיו של זה יורשין כתבתה. ואם מתו, אחיו של זה ואחיו של זה חולצין ולא מיבמין. שנה שמו ושמה, שם עירו ושם עירה, תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה: ו כל העריות שאמרו צרותיהן מותרות,

exempt], if [one of] these rivals [i.e., in our example, Leah] went and married [Levi] and it was then discovered that this one [Rahel] was incapable of bearing [children thus her marriage to her uncle, Shimon was void which means that, in reality, her rival, Leah whose marriage to Shimon was valid was subject to levirate marriage to, or *halitzah* from, Reuvein which she mistakenly, did not perform], she must leave this one [her new husband Levi by a *get*] and that one [the *yavam* Reuvein through *halitzah*] and all these penalties apply to her.

(7) If a man marries his [*yevamah*] sister-in-law [Rahel in levirate marriage], and her rival [Leah] married another man and this one [Rahel] was found out to be incapable of bearing [thus her levirate marriage was not valid, resulting in Leah actually still being bound to the *yavam*]; she leaves this one and that one and all these penalties apply to her.

(8) If a scribe wrote a *get* for the man [to give to his wife] and a receipt for the woman [to give to her husband upon payment of the *ketubah*] and [the husband claims that] by mistake he [the scribe] gave the *get* to the wife and the receipt to the husband and then they exchanged them [he, thinking, he gave her the *get* and she, thinking, she gave him the receipt], but after some time the *get* was produced by the man and the receipt by the woman [if she remarried], she must leave this one and that one and all these penalties apply to her. Rabbi Eliezer said: If it [the

רבנו עובדיה מברטנורא

לינשא לשוק בלא חליצה: הלכו הצרות. של עריות: ונשא. לשוק: ונמצאו. העריות אילוניות, ואיגלאי מלתא שהיו קדושי המת בטעות, ונמצא שלא היו אלו צרותיהן ולא פטרום העריות האלו מן החליצה: תצא מזה. מבעל שנישאת לו. ומן היבם: וכל הדרכים האלו בה. וביבמות מוקמינן לה בר' עקיבא דאמר יש ממזר מחייבי לאוין, ואינה הלכה: ז' ונשאת לאחר. דקיי"ל ביאת האחת פוטר את צרתה: ונמצאת זו. שנתבמה אילוניות, ואין יבומיה יבומין. ונמצא שלא נפטרה צרתה ונשאת לשוק בלא חליצה: תצא מזה ומזה. מבעל זה ומיבמה הראשון: ח' כתב סופר גט לאיש. לגרש בו אשתו: ושובר לאשה. שתמסור לבעלה כשיפרע לה כתובתה: וטעה. הסופר כשמסר להן השטרות: ונתן גט לאשה ושובר לאיש. והם מסרו זה לזה. והלכה זו ונשאת כסבורה שזה גט שמסר לה בעלה וזה סבור שמסרה לו אשתו שובר. ורמב"ם גריס ונתן גט לאיש ושובר לאשה. ופירש

הלכו הצרות האלו ונשא ונמצאו אלו אילוניות, תצא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה: ז' הכונס את יבמתו והלכה צרתה ונשאת לאחר ונמצאת זאת שהיא אילוניות, תצא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה: ח' כתב סופר גט לאיש ושובר לאשה, וטעה ונתן גט לאשה ושובר לאיש, ונתנה זה לזה, ולאחר זמן הרי הגט יוצא מיד האיש, ושובר מיד האשה, תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה. רבי

get] is produced [by the husband] at once [before she remarried] it is not a valid *get* [and she receives a new *get* from her husband], but if it is produced after some time [i.e., after she got married], then it is a valid *get* since it is not in the power of the first [husband's claim] to void the rights of the second [husband; the fact that he produces the *get* is no proof, as we maintain that this was a plot and the *get* and the receipt were exchanged after the divorce took place]. If he wrote [a *get*] to divorce his wife and

he changed his mind: Bet Shammai say: [The mere writing of the *get* disqualifies her from the priesthood and] he has [thus] disqualified her from marrying a priest, while Bet Hillel say: Even if he gave it to her on a condition and the condition has not been fulfilled, he has not disqualified her from marrying a priest.

(9) If a man divorced his wife and then [there were witnesses that he] stayed with her overnight in an inn, Bet Shammai say: [If there are no witnesses that they were intimate,] she does not need a second *get* from him. But Bet Hillel say: [If there were witnesses that he stayed with her overnight in an inn, we assume that they had relations and] she does require a second *get* from him. When is this so? When she was divorced after marriage; but both agree, that if she was divorced after betrothal, she does not need a second *get* from him, since he is not yet familiar with her [we do not assume that relations took place]. [A *get mekusher* is a folded *get* on which the scribe writes one or two lines, the document is then folded and sewn, whereupon one witness then signs on the fold; the process is then repeated and a second witness signs and again they write and fold,

רבנו עובדיה מברטנורא

ונתן, שחשב שנתן גט לאיש ושובר לאשה, אבל הוא לא עשה אלא בהפך. ודחוק הוא: **אם לאלתר**. כל זמן שלא נשאת יצא גט מתחת יד הבעל: **אינו גט**. וצריכה גט אחר: **ואם לאחר שנשאת**. הרי זה גט: **לא כל הימנו**. אין הכל כדבריו של זה הראשון להאמינו: **לאבד זכותו של שני**. שנשאה. דאמרינן קנוניא היא ביניהם והחליפו השטרות לאחר שנשאת. והלכה כרבי אליעזר: **ט ולנה עמו בפונדקי**. ויש שם עדי יחוד ואין שם עדי ביאה. בית הלל סברי הן הן עדי יחוד הן הן עדי ביאה, ואין אדם עושה בעילתו בעילת זנות והרי קידשה בביאה. וב"ש סברי לא אמרינן הן הן עדי יחוד הן הן

אליעזר אומר, אם לאלתר יצא, אין זה גט. אם לאחר זמן יצא, הרי זה גט. לא כל הימנו מן הראשון לאבד זכותו של שני. כתב לגרש את אשתו ונמלך, בית שמאי אומרים, פסקה מן הכהנה. ובית הלל אומרים, אף על פי שנתנו לה על תנאי ולא נעשה התנאי, לא פסקה מן הכהנה: **ט המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי**, בית שמאי אומרים, אינה צריכה הימנו גט שני. ובית הלל אומרים, צריכה הימנו גט שני. אימתי, בזמן שנתגרשה מן הנשואין. ומודים בנתגרשה מן הארוסין שאינה צריכה הימנו גט שני, מפני שאין לבו גס בה. כנסה בגט קרתי, תצא מזה

and a third witness signs; such a *get* must bear the signatures of the witnesses on the outer side of the fold. The Sages instituted the folded document to benefit quick-tempered priests; since priests could not remarry their wives once divorced, the Sages stated that a priest may divorce his wife only with a time-consuming, folded document, which would give him time to reflect upon whether or not he truly wanted to divorce his wife.] If he married her on the basis of a *get kareiah* [— a bald *get*, where one or more of the folds are bald, i.e., they do not have a signature, since we assume that he has as many witnesses as there are folds therefore one of the witnesses who was instructed to sign, didn't, thus voiding the *get* (as we learned above: If he said to ten: All of you, write, one writes and all of them must sign, 6:7), therefore], she leaves this one and that one and all these penalties apply to her.

(10) [If a scribe unwittingly made] a *get kareiah* [i.e., he made more folds than the husband had witnesses, it] may be completed by anyone [here, the *get* is not voided as is the case in the last Mishnah, since there aren't any witnesses who have been asked to sign who didn't. However, the fold may not be left without a signature, lest presented to another Bet din who will void it for fear that a witness who was requested to sign, hadn't. Therefore, anyone may sign, even one who normally is not a valid witness, such as a slave or a thief], these are the words of Ben Nanos. Rabbi Akiva says: No one may complete it except for relatives who are qualified to testify elsewhere [where they are not related; although the *get* has all the valid witnesses it needs and does not need a valid witness to complete the signature on the last fold, nevertheless, on seeing the signature of

רבנו עובדיה מברטנורא

עדי ביאה עד שיראוה שנבעלה: גט קרה. שקשריו מרובין מעדיו. דתקון רבנן גט מקושר משום כהנים קפדנים שהיו כותבים גט פתאום לנשותיהם ומתחרטים ולא היו יכולים להחזירן, ותקנו להם גט מקושר שאינו נוח ליכתב מזהרה, שמא בתוך כך יתפייס. וכותב שטה אחת או שתיים ובורכן על החלק ותופר ועד אחד חותם על הכרך מבחוץ, וחוזר וכותב שני שיטין או יותר מבפנים ובורכן על החלק וחותם עד שני על הכרך מבחוץ, וכן עד שלישי. ואם יש קשר כרוך ואין עד חתום מאחוריו, זהו קרה ופסול. דמסתמא למנין קשריו היו עדי מתחלה, וחיישין דלמא הבעל אמר להו כולכם חתומו, והרי אחד שלא חתם. ואם נשאת אשה בגט זה, תצא מזה ומוזה, וכל הדרכים האלו בה. ומתניתין רבי מאיר היא, דאמר כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגטין הולד ממוז. ואינה הלכה: 'הכל משלימין עליו. ואפילו עבד, ואפילו פסול לעדות מחמת עבירה: אלא קרוב שהוא ראוי

a slave one may assume that he was freed or that the thief has repented, whereas upon seeing the signature of a relative he will assume that he was needed to complete the *get*. What is a *get kareiah*? One that has more folds than signatures.

רבנו עובדיה מברטנורא

להעיד בעדות אחרת. שאין עליו פסול עדות אלא קורבה. אבל עבד או גולן לא. עבד דלמא אתי לאסוקי ליוחסין. וגולן דלמא אתו למימר עבד תשובה. אבל קרוב, כולי עלמא ידעי ליה דקרוב הוא. והלכה כבן ננס שהכל משלימין עליו. ומ"מ אין חותם עליו אלא ע"א פסול בלבד, והשאר צריך שיהיו כלם כשרים: